

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

A. ΔΙΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

A1.

1	Λάθος «ἵνα μὴ κατὰ... δικαίους»
2	Σωστό «ὥσπερ ἀγέλης συννόμου νόμῳ κοινῶ Συντρεφομένης»
3	Λάθος «Οὐ γὰρ, ...τὴν ἡγεμονίαν»
4	Σωστό «οὓς τῷ λόγῳ μὴ συνῆγε τοῖς ὅπλοις βιαζόμενος»
5	Λάθος «προσέταξεν...τοὺς πονηροὺς»

B1.

1. Πρόβαλλε την πεποίθηση του πως με την εκστρατεία και τις ενέργειές του εκπλήρωνε ένα **θεϊκό σχέδιο** (ἤκειν θεόθεν), μία θεϊκή αποστολή:

A. για την επιβολή μιας οικουμενικής τάξης πραγμάτων (**κοινός ἀρμοστής**) και

B. για τη συμφιλίωση όλων των λαών (**διαλλακτῆς τῶν ὄλων**).

Με άλλα λόγια, κατά τον Πλούταρχο, το όραμα του Αλέξανδρου ήταν να δημιουργήσει ένα οικουμενικό κράτος στο οποίο οι λαοί θα ζούσαν συμφιλιωμένοι. Δηλαδή, ο Πλούταρχος θεωρούσε πως ο Αλέξανδρος οραματιζόταν ένα οικουμενικό κράτος στο οποίο όλοι λέει θα ζούσαν ισότιμα και δεν θα αισθάνονταν κάποιος ότι ήταν υποταγμένοι σε άλλους, πράγμα που θα γεννούσε εξεγέρσεις και συνωμοσίες από τη μία πλευρά αλλά και τιμωρητικές συμπεριφορές από την πλευρά του κατακτητή.

2. Η **τακτική** που εφάρμοσε για την επέκταση και τη σταθεροποίηση της κυριαρχίας του είχε τα εξής στοιχεία:

A. Επεδίωκε να **εντάσσονται ειρηνικά στο κράτος** του οι φυλές και οι λαοί που συναντούσε κατά την εκστρατεία του, αλλά όσους δεν έπειθε να ενωθούν μαζί του χωρίς αντίσταση **τους κατακτούσε με τη δύναμη των όπλων** (συνῆγε τοῖς ὅπλοις βιαζόμενος).

B. Ενσωμάτωνε τους κατακτημένους λαούς στο κράτος του, εφαρμόζοντας ένα πρόγραμμα πολιτισμικής ομογενοποίησης. Δηλαδή επιδίωξε να αναμειξει τους διαφορετικούς τρόπους ζωής, τα ήθη και τα έθιμά, προκειμένου όλοι μαζί να συναποτελούν ένα αρμονικό σύνολο στο πλαίσιο. Στο πλαίσιο αυτό μεγάλη ήταν η σημασία των **μικτών γάμων** που ενθάρρυνε η οργάνωνε, οι οποίοι αποτέλεσαν ένα αποτελεσματικό μέσο για τη συμφιλίωση Ελλήνων και Περσών.

Ο Πλούταρχος εκφράζει πολύ παραστατικά την πολιτική του Αλέξανδρου πάλι με μία **παρομοίωση**. **Παρομοιάζει την πολιτική του Αλέξανδρου για τη συμφιλίωση όλων των λαών, μέσω της ανάμειξης των τρόπων ζωής, των ηθών, των εθίμων αλλά και της ανάμειξης των πληθυσμών**, με την πραγματοποίηση μεικτών γάμων ανάμεσα σε Έλληνες και Περσίδες, με την ανάμειξη οίνου και νερού μέσα σε ένα μεγάλο συμποσιακό αγγείο. Παράλληλα, η παρομοίωση αυτή δημιουργεί μία μεταφορική εικόνα: παρουσιάζει τον Αλέξανδρο σαν να αναμειγνύει και να ομογενοποιεί μέσα σε ένα μεγάλο αγγείο τους διαφορετικούς λαούς και τα πολιτισμικά στοιχεία καθενός.

3. Πρόβαλε μία **ιδεολογία** που προωθούσε νέες αντιλήψεις και αξίες, οι οποίες βασιζόνταν στη νέα πραγματικότητα που δημιουργούσε η εκστρατεία του. Η ιδεολογία αυτή ήταν σε αντιδιαστολή με τις συμβουλές του Αριστοτέλη. Έτσι, ο Αλέξανδρος πρόβαλε και επέβαλε σε όλους:

A. Μία **νέα αντίληψη για την πατρίδα** .Σύμφωνα με αυτή, θα έπρεπε όλοι να θεωρούν :

- A. ως πατρίδα τους την οικουμένη, και όχι μόνο την πόλη από την οποία προέρχονταν (**πατρίδα μὲν τὴν οἰκουμένην**).
- ως ακρόπολη και φρουρά του στο στρατοπέδων (**ἀκρόπολιν δὲ καὶ φρουρὰν τὸ στρατόπεδον**).

B2.

Πλούταρχος	Μάρκος Αυρήλιος
<ul style="list-style-type: none"> • πάντας ἀνθρώπους ἡγάμεθα δημότας καὶ πολίτας • νόμῳ κοινῶ συντρεφομένης καὶ ὥσπερ ὄναρ ἢ εἶδωλον εὐνομίας φιλοσόφου 	<ul style="list-style-type: none"> • «Εἶμαι μέρος ενός συνόλου που υπακούει σε φυσικούς νόμους...μέρη» • «δεν θα πράξω τίποτε... προς το κοινωνικό συμφέρον»

B3.

α	ένταση
β	προαιρετική
γ	κράση
δ	πληθυσμού
ε	χρήσης

B4.

1	γ
2	α
3	β
4	α
5	α

Γ1.

Αυτοί οι οποίοι ήταν αρχηγοί στη Σάμο και πρωτίστως ο Θρασύβουλος, ο οποίος είχε ανέκαθεν την ίδια γνώμη από όταν μετέβαλλε την πολιτική κατάσταση, ώστε να επαναφέρει τον Αλκιβιάδη από την εξορία, και τελικά με συνέλευση έπεισε την πλειονότητα των στρατιωτών και όταν ψήφισαν να τον ανακαλέσουν και να τον αμνηστεύσουν. Ο Θρασύβουλος πήρε καράβι, πήγε εκεί που ήταν ο Τισσαφέρνης και έφερε πίσω

στην Σάμο τον Αλκιβιάδη, έχοντας την πεποίθηση ότι η μόνη σωτηρία ήταν να μεταστρέψει τον Τισσαφέρνη για να γίνει φίλος των Αθηναίων και να εγκαταλείψει τους Πελοποννησίους.

Γ2.

Ο Αλκιβιάδης μεγαλοποιεί την επιρροή που ασκεί στον Τισσαφέρνη, διατυπώνοντας παράπονα για την εξορία του και τις ταλαιπωρίες που είχε υποστεί και δίνοντας μεγάλες ελπίδες για τις μελλοντικές πράξεις. Σκοπός του ήταν να φοβίσει τους ολιγαρχικούς της Αθήνας και να διαλυθούν γρήγορα οι πολιτικοί σύλλογοι και ταυτόχρονα να ενισχύσει την επιβολή του στους στρατιώτες της Σάμου και να τους ενθαρρύνει, ενώ οι εχθροί θ' άρχιζαν να έχουν μεγάλες αμφιβολίες για τον Τισσαφέρνη και θα έχαναν τις ελπίδες τους.

Γ3.α.

πλήθος	πλήθεσι(ν)
ιδίαν	ιδιαιτέραν / ιδιωτέραν
πολλά	πλεῖστα
ἑαυτοῦ	ὑμᾶς αὐτάς
ὑπαρχουσῶν	ὑπαρχόντων
ἐλπίδων	ἐλπίδι

Γ3.β.

ἔπεισε	πέπεικε(ν)
ψηφισαμένων	ἐψηφισμένων
πλεύσας	πεπλευκῶς
κατήγεν	καταγήοχε(ν)/κατήχε(ν)

Γ4.α.

τά πράγματα	Αντικείμενο στο ρήμα «μετέστησε»
ἄδειαν	Αντικείμενο στη μετοχή «ψηφισαμένων»
ὡς τὸν Τισσαφέρνην	επιρρηματικός εμπρόθετος προσδιορισμός στη μετοχή «πλεύσας» που δηλώνει κατεύθυνση σε πρόσωπο.
ἐκκλησίας	υποκείμενο στη μετοχή «γενομένης»
τῶν μελλόντων	ονοματικός ετερόπτωτος προσδιορισμός, γενική αντικειμενική στο «ἐλπίδας»
οἴκοι	επιρρηματικός προσδιορισμός στη μετοχή «οἱ ἔχοντες» ο οποίος δηλώνει στάση σε τόπο
τῷ Τισσαφέρνει	Δοτική αντικειμενική στο «πολέμιοι»

Γ4.β.

πλεύσας: επιρρηματική χρονική μετοχή, συνημμένη στο υποκείμενο «Θρασύβουλος» του ρήματος «κατήγεν». Λειτουργεί συντακτικά ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα «κατήγεν» και δηλώνει το προτερόχρονο. Ανάλυση της χρονικής μετοχής σε δευτερεύουσα χρονική πρόταση:

ἐπεὶ / ὅτε ἔπλευσε(ν)

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

«ΑΛΜΑ»

Βόλλαρη Εξακουστή

Δάββου Σοφία

Λούπη Βασιλική

Μιχαηλίδη Αθηνά

Παναγιωτοπούλου Όλγα

Πανοπούλου Ιωάννα

Παπαδόπουλος Σάκης